

uitnodigingen gehad, nog lang niet alle baantjes. Voor een man met ambities is er nog heel wat te doen in de 'rat race'. Hoera!

29-11-1971

Louise op haar knieën voor een stoel, op de zitting een muziekboek. Ze blaast op haar blokfluit;³² kleine vingertjes met afgekloven nagels en inktvlekken. Ze speelt een kinderdeuntje en kijkt heel ernstig.

De periode waarin ik op mijn zolderkamer hele dagen werkte aan het preadvies voor de NJV is voorbij. Het is nog niet helemaal af, maar ik kan niet langer wegblijven van mijn werk. Een in alle opzichten prettige tijd is het niet geweest. Alleen werkend raak je geleidelijk verstrikt in gedachtenspinsels die op den duur iets paranoïdes krijgen. Het formuleren gaat steeds moeizamer, spontaneïteit verdwijnt, waardoor ten slotte ieder woord moeilijker komt en twijfel oproept.

26-12-1971

De Kerst is gelukkig voorbij, ik heb daar altijd de schurft aan gehad. De kinderen kijken naar het soort debiele programma's dat men bij voorkeur voor de feestdagen bewaart. Zo dringt de walgelijke kerstsfeer, de hypocriete burgermansromantiek je huis binnen, dat voor de kinderen opgesierd wordt met een kerstboom vol prullaria en lichtjes. Je kunt er niet omheen, Kerstmis is een ziekte.

Nooit heb ik zo'n geslaagde Kerst gehad als in 1956. Ik was in militaire dienst en mocht met Kerstmis niet met verlof. Het werd een eenzame Kerst, die ik grotendeels lopend door verlaten straten van Arnhem heb doorgebracht, met satanisch genoeg door de ramen van huizen naar binnen kijkend waar mensen verplicht vrede vierden en met het rustige gevoel dat ik deze keer niet hoefde.

Mijn moeder heeft de kerstdagen bij ons doorgebracht. Een gevaarlijk experiment aangezien zij het slecht met Wiesje kan vinden. Maar tot nog toe is het niet slecht verlopen, er is geen onvertogen woord tussen hen gevallen. Godzijdank.

3-1-1972

Het nieuwe jaar is begonnen. Oudjaar hebben wij 'gevierd' met de Van Tuyllen. Blij dat ook dit gelazer achter de rug is. Blij ook dat

³² Dat wordt later een heuse dwarsfluit.

1971 achter de rug is, een jaar om niet over te willen doen. Het was het jaar waarin ik mijn optimisme ten aanzien van de toekomst verloren heb. Dat oude optimisme, dat in het verleden ondanks alles steeds toch weer de overhand kreeg, ben ik voorgoed (?) kwijtgeraakt. Dat lijkt mij goeddeels een gevolg van de dood van mijn vader, die mij blijkbaar dieper geraakt heeft dan ik had kunnen voorzien. Er gaat geen dag meer voorbij of de gedachte dat alles ten slotte eindigt in vernietiging komt meermaals bij mij boven. Waartoe dient het? Wat is er nog weinig tijd over.³³

Vanmiddag met Huib Drion gesprek gehad over mijn preadvies voor de NJV. Overall oordeel positief, maar zijn opmerkingen snijden hout en zullen tot aanzienlijke ingrepen in de definitieve versie leiden. Trouwens niet alleen zijn opmerkingen, ook die van Daan Krantz, Auke Bloembergen, Bart Groen, Feer Verkade en Joan de W. zullen gevolgen hebben. Nieuw werk aan een tekst die toch al niet mijn liefde heeft.

Ach, misschien is mijn neerslachtigheid alleen maar een gevolg van het ellendige weer van de laatste tijd. Het is al weken grauw, geen vorst, geen sneeuw, geen regen, niks. 'Geen weer' zoals Wiesje dat noemt.

Hans junior is stiekem naar mijn zolderkamer gekomen en zit tegenover mij te prutsen aan dingen waar hij niet aan mag komen. Hij begint nu aardig te praten. De beslistheid waarmee hij iedere situatie in zijn eigen voordeel uitbuit, doet vermoeden dat hij een slim mannetje aan het worden is. Gemakkelijk is hij allerm minst, maar het is een genoegen hem te observeren, bezig alles en iedereen naar zijn hand te zetten.

12-1-1972

Volgende week ga ik drie dagen met Wiesje naar Londen. Ik moet er zijn voor een vergadering. Ter voorbereiding daarvan heb ik *Over het oplossen van casusposities*, dat hier morgen in de boekhandel moet liggen, in het Engels moeten vertalen.

Er is inmiddels veel werk. Ten³⁴ vordert met zijn rapport over het geschiedenisproject en dat betekent voor mij lees- en corrigeerwerk. Ik moet er trouwens zelf ook stukken van schrijven.

³³ Dit soort vlagen van zwartgalligheid (depressie?) waren mij in die dagen niet vreemd.

³⁴ Dr. Ten Ming Chang, medewerker van het Bureau Onderzoek van Onderwijs en later mijn promovendus. Specialist taalpsychologie.